

Ομιλία συν. Ανδρέα Ζιαρτίδη Γ.Γ. ΠΕΘ
στην Παγκύπρια Συνδιάσκεψη στελεχών
(ΠΕΘ) της Υπαίθρου.

Συναδέλφισσες,
Συνάδελφοι,

Μου ανατέθηκε από το Εκτελεστικό Γραφείο της ΠΕΘ να κλείσω τις εργασίες αυτής της Συνδιάσκεψης.

Το θέμα γύρω από το οποίο στράφηκε η δουλειά μας είναι η απόφαση του Κ.Οργανωτικού Γραφείου, του Εκτελεστικού Συμβουλίου και των ενδιαφερομένων Συντεχνιών, να μετατρέψουν τα συντεχνιακά παραρτήματα της υπαίθρου σε Συντεχνιακά Γραφεία, είτε των συντεχνιών που ενδιαφέρονται να έχουν Γραφεία στην ύπαιθρον, είτε της ίδιας της ΠΕΘ.

Υπογράμμισα την λέξη να μετατρέψουν, γιατί όπως φαίνεται και από την έκθεση, και από την εισήγηση του σ. Παντελή Βαρνάβα, δεν διαλύουμε τις οργανώσεις μας της υπαίθρου, δεν εγκαταλείπουμε δηλ. την ύπαιθρο. Απλώς αλλάζουμε την μορφή της οργάνωσης μας, την προσαρμόζουμε στις νέες συνθήκες που έχουν δημιουργηθεί.

Αυτό ακριβώς θέλουμε να κατανοηθεί και από τα στελέχη της πόλης και από τα στελέχη της υπαίθρου: Δεν εγκαταλείπουμε την ύπαιθρο. Δεν λέμε και νομίζω δεν θα πούμε ποτέ ότι η οργάνωση που μας χρειάζεται είναι μόνον η οργάνωση της πόλης. Δεν θα πούμε ποτέ ότι η οργάνωση, η συντεχνιακή οργάνωση της υπαίθρου, είναι περιττή.

Εμείς θέλουμε την οργάνωση της πόλης, γιατί η πόλη είναι η έδρα της συντεχνίας η Κεντρική ή η επαρχιακή, γιατί εκεί είναι η έδρα της ΠΕΘ, γιατί στην πόλη κοντά είναι συγκεντρωμένα τα εργοστάσια, οι περισσότεροι τόποι δουλειάς, το εμπόριο, οι υπηρεσίες, γιατί εκεί στην πόλη είναι η έδρα των εργοδοτικών οργανώσεων, γιατί εκεί είναι η έδρα της κυβέρνησης, η επαρχιακή και η κεντρική.

Αλλά η οργάνωση της πόλης, δεν είναι η μόνη που θέλουμε. Δεν είναι η μόνη που χρειαζόμαστε. Εκτός από την οργάνωση της πόλης, χρειαζόμαστε και την οργάνωση του τόπου δουλειάς. Δηλ. εκεί, στο συγκεκριμένο σημείο

που εργάζονται οι εργάτες. Και το είπαμε πολλές φορές ότι αυτή την οργάνωση, του τόπου δουλειάς, την εξασφαλίζουμε με τις τοπικές και εργοστασιακές επιτροπές. Οι εργοστασιακές επιτροπές, είπαμε είναι η παρουσία της συντεχνίας εκεί που δουλεύουν οι εργατοϋπάλληλοι. Δεν είναι λοιπόν αρκετόν να έχουμε την οργάνωση μας στις πόλεις. Χρειάζεται να έχουμε και τις τοπικές και τις εργοστασιακές επιτροπές που είναι η οργάνωση μας στον τόπο της δουλειάς.

Οργάνωση στις πόλεις λοιπόν και τοπικές εργοστασιακές επιτροπές, στους τόπους δουλειάς. Αλλά και αυτά τα δυο μαζί, δεν είναι αρκετά.

Τί άλλο χρειαζόμαστε;

Χρειαζόμαστε να έχουμε την οργανωμένη παρουσία του κινήματος μας στην Ύπαιθρο. Γιατί;

Θα απαντήσω σ' αυτό το ερώτημα.

Γιατί (;) στην δεκαετία του 1940 και αργότερα του 1950 ιδρύσαμε τα συντεχνιακά παραρτήματα της υπαίθρου, και εφτάσαμε να έχουμε το 1960 200 σχεδόν τέτοια παραρτήματα; Διότι εκεί στην ύπαιθρον εζούσαν ένας μεγάλος αριθμός των μελών των συντεχνιών που είχαν τα παραρτήματα. Διότι η ύπαιθρος επρομήθευε στην αρχή λίγους και ύστερα περισσότερους και περισσότερους από τους εργάτες ωρισμένων επαγγελμάτων που δούλευαν στις πόλεις ή και στην ίδια την ύπαιθρο.

Ο σ. Παντελής Βαρνάβας εξήγησε τις δυσκολίες που είχαμε το 1940 και το 1950 να ερχόμαστε σ' επαφή με τους εργάτες στους τόπους της δουλειάς τους. Ήταν ευκολότερη η επαφή μαζί τους εκεί που ζούσαν. Και ένα μεγάλο μέρος των εργατών εδούλευαν μεν στες πόλεις, αλλά εζούσαν στην ύπαιθρο. Τα συντεχνιακά παραρτήματα επρόσφεραν, όπως λέει και η έκθεση που σας εδόθη, πολύτιμη υπηρεσία στο κίνημα μας, δηλ. πολύτιμη υπηρεσία στην τάξη των εργατοϋπαλλήλων.

Εδώ θα κάμω μια παρένθεση. Έγινε από έναν ομιλητήν εισήγηση όπως η πολύτιμη αυτή υπηρεσία που πρόσφεραν τα παραρτήματα, ιστορηθή. Ελέχθη ότι πρέπει να συγκεντρωθή και να τακτοποιηθή όλο το υλικό που υπάρχει σχετικά με την δράση των οργανώσεων και των στελεχών μας της υπαίθρου.

Αυτή είναι μια πολύ σωστή εισήγηση. Προτείνω όπως την δουλειάν αυτήν την αναλάβει το Γραφείο Μόρφωσης και Διαφώτισης. Υπάρχουν στα χωριά παλιά μητρώα, παλιά βιβλία πρακτικών, φάκελλοι αλληλογραφίας, ακόμα και συλλαγικές συμβάσεις. Όλα αυτά πρέπει να συναχθούν, να τακτοποιηθούν και να αρχειοθετηθούν και ν' αποτελέσουν υλικά μελέτης της ιστορίας του κινήματος μας στην ύπαιθρο και στην Κύπρο.

Ποιά είναι η αδυναμία του οργανωτικού τύπου του παραρτήματος;

Αν κυτάξουμε τα στοιχεία του Κεντρικού Οργανωτικού Γραφείου της ΠΕΟ θα δούμε ότι συντεχνιακά παραρτήματα στην ύπαιθρο είχαν δυο μόνον συντεχνίες. Η συντεχνία των Οικοδόμων κατά πρώτον λόγο και η συντεχνία των Εργατών Γεωργίας κατά δεύτερον.

Γιατί αυτές οι δυο μόνον;

Γιατί για παράδειγμα δεν είχε ποτέ παραρτήματα στην ύπαιθρον η Συντεχνία των Εμποροβιομηχανικών Υπαλλήλων; των Εργατών Τύπου και Τυπογραφείων; των Ξενοδοχοϋπαλλήλων; κλπ

Ο λόγος ήταν και είναι γιατί μόνον οι δυο αυτές συντεχνίες (Οικοδόμων και Γεωργίας) είχαν και έχουν την αριθμητικότητα - όχι την αριθμητικότητα που απαιτεί ο Νόμος και ο Έφορος - αλλά την αριθμητικότητα που μπορεί να στηρίξει ένα παράρτημα και να το κάμει βιώσιμο.

Είμαι βέβαιος ότι Εμπορικοί Υπάλληλοι υπάρχουν - μέλη της Συντεχνίας - και στην Κλήρου και στην Ψημολόφου και στην Γερμασόγεια και στο Δάλι. Αλλά ο αριθμός τους δεν είναι τέτοιος που να στηρίζει παράρτημα της συντεχνίας. Το ίδιο μπορεί να πει κανείς και για την Συντεχνία Μηχανοτεχνιτών και για την Συντεχνία Μεταφορών και για την Συντεχνία Κυβερνητικών Εργατών. Το συντεχνιακό Παράρτημα σαν μορφή οργάνωσης της συντεχνίας στην ύπαιθρο ήταν κατάλληλο μόνον για τις συντεχνίες που είχαν αριθμητικά την δύναμη να ιδρύσουν και να κρατήσουν αυτή την μορφή, αυτόν τον τύπον οργάνωσης. Οι άλλες συντεχνίες και αυτές ήταν οι περισσότερες, έμεναν μόνον με τους δυο πρώτους τύπους οργάνωσης. Την οργάνωση της πόλης και την οργάνωση του τόπου δουλειάς. Τους έλειπε η οργάνωση της υπαίθρου, δηλ. η οργάνωση του τόπου όπου ζούσαν ένας υπολογίσιμος αριθμός μελών τους. Έτσι σ' ένα χωριό μπορούσε να έχουμε 100 μέλη της ΠΕΟ

από τα οποία τα 50 μέλη της συντεχνίας Οικοδόμων με το Παράρτημα τους και τα άλλα 50 να ανήκουν σε 6 άλλες συντεχνίες της ΠΕΟ που δεν μπορούσαν να ιδρύσουν παράρτημα και συνεπώς δεν μπορούσαν να έχουν επαφή με αυτά τα μέλη τους.

Αυτή την αδυναμία του κινήματος πάμε να θεραπεύσουμε με την ίδρυση των Γραφείων της ΠΕΟ στην ύπαιθρο. Το Γραφείο της ΠΕΟ στην Κλήρου, για παράδειγμα, θα διαδραματίζει τον ρόλο κοινού παραρτήματος για όλα τα μέλη της ΠΕΟ που ζουν εκεί. Θα συντονίζει την δουλειά της επαφής που χρειάζεται, για όλες τις συντεχνίες που έχουν στο χωριό μέλη.

Το Γραφείο της ΠΕΟ σ' ένα χωριό δεν θα έχει διαφορά ουσίας από ένα παράρτημα. Όσον αφορά τον Νόμο, η διαφορά θα βρίσκεται στο ότι το Γραφείο δεν θα είναι εγγεγραμμένο στον Έφορο των Συντεχνιών. Θα είναι όμως εγγεγραμμένο στο Κεντρικό Γραφείο της Συντεχνίας. Δεν θα στέλλει ετήσιαν έκθεση στον Έφορο των Συντεχνιών, όπως στέλλει το παράρτημα, αλλά θα υποβάλλει την ετήσιαν έκθεση του στον Γ.Γ. της Συντεχνίας.

Θα έχει την επιτροπή του όπως έχει την επιτροπή του το Παράρτημα, αλλά ενώ η επιτροπή του Παραρτήματος είναι από μέλη μιας μόνο Συντεχνίας, εκείνης στην οποία ανήκει το Παράρτημα, η Επιτροπή του Γραφείου της ΠΕΟ μπορεί να αποτελείται από εργατοϋπαλλήλους μέλη διαφόρων Συντεχνιών, εκείνων των συντεχνιών που μέλη τους κατοικούν στο χωριό.

Η Επιτροπή του Γραφείου θα κρατεί ένα γενικό μητρώο των μελών της ΠΕΟ στο χωριό ή στον συνοικισμό, ή στην ενορία, αλλά θα το κρατεί κατά τρόπον που να βρίσκει κάθε στιγμή που χρειάζεται, πόσοι και ποιοί είναι εργάτες ή εργάτριες της Ένδυματοβιομηχανίας, πόσοι είναι των Εργατών Μεταφορών, πόσοι των Τυπογράφων, πόσοι των Μηχανοτεχνιτών κλπ.

Η Επιτροπή θα συγκαλεί γενικές συνελεύσεις των μελών του Γραφείου, δηλ. όλων των μελών της ΠΕΟ στο χωριό. Αυτό μπορεί να το κάμνει και μόνη της, αλλά και σε συνεργασία και συνεννόηση με το Τ.Σ. της ΠΕΟ. Θα μπορεί όμως να καλεί και συνελεύσεις κλαδικές, π.χ. συνέλευση των μελών της συντεχνίας Ένδυσης που ζουν στο χωριό, μόνη της ή σε συνεννόηση με την Συντεχνία

της Ένδυσης στην Επαρχία ή σε συνεννόηση με το Δ.Σ. της Συντεχνίας.

Υπάρχουν μερικά άλλα ζητήματα που πρέπει να ξεκαθαριστούν. Όπως φαίνεται από την έκθεση που κρατείται η Συντεχνία Οικοδόμων έχει ήδη σε λειτουργία 68 Παραρτήματα και η Συντεχνία Εργατών Γεωργίας 16. Τί θα γίνει μ' αυτά τα Παραρτήματα; Θα διαλυθούν και θα απορροφηθούν από τα Γραφεία της ΠΕΟ που θα ιδρυθούν στα ίδια χωριά;

Η απάντηση είναι η εξής: Εμείς δεν έχουμε αμφιβολία ότι υπάρχουν συντεχνιακά παραρτήματα με αρκετές αδυναμίες, που θα ήταν προς το συμφέρον της δουλειάς της ενδιαφερόμενης συντεχνίας, να διαλυθούν και να συγχωνευθεί η δουλειά τους με το Γραφείο της ΠΕΟ στο χωριό. Πόσα είναι αυτά τα παραρτήματα, ποιά είναι και πως θα γίνει η συγχώνευση θα αποφασισθή από την ενδιαφερόμενη Συντεχνία μαζί με το Τμηματικό Συμβούλιο της Επαρχίας και το Κ.Ο.Γρ. της ΠΕΟ.

Δεν υπάρχει αμφιβολία, ότι υπάρχουν επίσης παραρτήματα που λειτουργούν κανονικά δίχως καμιά σοβαρή αδυναμία. Γι' αυτά τα παραρτήματα, υπάρχουν οι εξής υπαλλακτικές λύσεις.

(α) Η πρώτη είναι να παραμείνουν ως έχουν. Στην τέτοια περίπτωση θα συνεχίσουν να έχουν όλες τις γραφειοκρατικές υποχρεώσεις που έχουν σήμερα έναντι του Νόμου και του Εφόρου.

(β) Η δεύτερη λύση είναι να μετατραπούν σε Γραφεία της Συντεχνίας (όχι Γραφεία της ΠΕΟ) Το πλεονέκτημα αυτής της λύσης έναντι της πρώτης είναι ότι θα εξακολουθήσουν να λειτουργούν ακριβώς όπως σήμερα με μόνη διαφοράν ότι δεν θα έχουν τις γραφειοκρατικές υποχρεώσεις τους στον Έφορο.

(γ) Η τρίτη λύση είναι και αυτά τα παραρτήματα, να συγχωνευθούν με τα Γραφεία της ΠΕΟ. Το πλεονέκτημα αυτής της λύσης είναι ότι μια τέτοια συγχώνευση θα δώσει περισσότερη ζωή και δύναμη στο Γραφείο της ΠΕΟ, αφού ένας ισχυρός και υγιής οργανισμός θα αποτελέσει τον κεντρικόν πυρήνα της ίδρυσης του Γραφείου της ΠΕΟ.

Στις τέτοιες περιπτώσεις αυτός ο κεντρικός πυρήνας θα μπορεί να λειτουργεί αυτόνομα και να συνδέεται άμεσα με την συντεχνία.

Ποιά απ'αυτές τις λύσεις είναι η καλύτερη; Η ενδιαφερόμενη συντεχνία θα αποφασίσει. Εμείς σαν ΠΕΟ θα είμαστε έτοιμοι να συμβουλευόμαστε και να βοηθήσουμε κάθε φορά που υπάρχει τέτοιο πρόβλημα.

Μια άλλη ερώτηση που μπορεί να τεθή είναι η εξής: Με ποιόν συνδέεται οργανωτικά το Γραφείο της Υπαίθρου;

Αν είναι Γραφείο της ΠΕΟ, συνδέεται φυσικά με το Τ.Σ. της ΠΕΟ. Αλλά αν στο χωριό υπάρχουν π.χ. Μηχανοτεχνίτες τότε το Γραφείο πρέπει να έχει και σύνδεση και επαφή με την Συντεχνία των Μηχανοτεχνιτών κοκ. Αν είναι Γραφείο μιας συγκεκριμένης συντεχνίας, τότε συνδέεται με την συντεχνία.

Έρχομαι τώρα σ'ένα άλλο ζήτημα, της επιθεώρησης των Γραφείων. Ποιός θα επιθεωρεί;

Η απάντηση είναι η ίδια με την σύνδεση. Το Τ.Σ. της ΠΕΟ είναι υπεύθυνον για την επιθεώρηση των Γραφείων της ΠΕΟ. Αν η συντεχνία Οικοδόμων π.χ. αποφασίσει να ιδρύσει δικά της Γραφεία, τότε εκείνη θα είναι υπεύθυνη για την επιθεώρηση τους. Πρέπει όμως να πούμε ότι η επιθεώρηση των Γραφείων και γενικά η δουλειά της υπαίθρου δεν είναι δυνατόν να είναι ικανοποιητική και αποτελεσματική αν γίνεται από τα Τ.Σ. της ΠΕΟ και αν δεν μετέχουν ενεργά σ'αυτήν οι συντεχνίες, αν δεν επανδρώσουν όλες με στελέχη τους το σώμα των επιθεωρητών, που πρέπει να είναι και σε αριθμόν προσώπων ισχυρόν και να εργάζεται με συγκεκριμένο πλάνο επιθεώρησης της υπαίθρου.

Συνάδελφοι,

Δεν θα σας κάμω τώρα εδώ ούτε ανάλυση των αποτελεσμάτων των εκλογών, ούτε εκτίμηση. Όμως, εδώ είμαστε όλοι άνθρωποι του κινήματος που όλοι το λέμε λαϊκό κίνημα. Στες τελευταίες βουλευτικές εκλογές αυτό το κίνημα δεν πήγε καλά. Εμείς δεν είμαστε βέβαια πολιτική οργάνωση, αλλά δεν χρειάζεται να μας το πει κανένας σοφός ότι τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών του Δεκέμβρη θα έχουν τον αρνητικόν αντίκτυπό τους πάνω στο κίνημα μας και στις πόλεις και στην

υπαίθρον. Να καταστραφεί το κίνημα μας αποκλείεται. Είναι βαθειές οι ρίζες του και μέσα στην εργατική τάξη και μέσα στον λαό γενικά. Και δεν καταστρέφεται. Αλλά μέσα στις συνθήκες που εδημιουργήθηκαν χρειάζεται περισσότερη δουλειά από τα στελέχη τόσο στις πόλεις όσο και στην υπαίθρον. Χρειάζεται δουλειά κι' εκεί που εργάζονται οι εργατοϋπάλληλοι κι' εκεί που ζουν. Και στο εργοστάσιο αλλά και στο σπίτι τους. Και η δουλειά αυτή θα είναι κατά πρώτον δουλειά και ενδιαφέρον για τα προβλήματα των εργαζομένων. Οι επαφές που θα κάμνουμε θα είναι επαφές για να γνωρίσουμε τα προβλήματα των εργαζομένων και να τα μεταφέρουμε στο κέντρο, στην συντεχνία. Θα είναι επαφές για την ενημέρωση των εργαζομένων πάνω στις απόψεις και τις θέσεις της συντεχνίας πάνω στα διάφορα προβλήματα.

Η δουλειά της διαφώτισης και της μόρφωσης θα είναι δουλειά των Γραφείων της ΠΕΟ υπό την καθοδήγηση των Τ.Σ. της ΠΕΟ και του Κεντρικού Μορφωτικού Γραφείου.

Τα Γραφεία της ΠΕΟ πρέπει να διαδραματίσουν - όπως και στη δεκαετία του 1940 και του 1950 - πρωτοποριακό ρόλο στην ανάπτυξη της εκπολιτιστικής κίνησης της υπαίθρου. Αυτό μπορεί να γίνεται σε συνεργασία με τις άλλες λαϊκές οργανώσεις.

Η οργάνωση των ανοργανώτων εργατοϋπαλλήλων της κοινότητας πρέπει να είναι διαρκώς στο κέντρο της προσοχής των υπευθύνων του Γραφείου.

Τα Γραφεία όμως της ΠΕΟ θα έχουν να διαδραματίσουν και ένα πλατύτερο ρόλο. Πρέπει - όπως συνέβαινε και ακόμα γίνεται με τα παραρτήματα - να παρακολουθούν και να μελετούν τα προβλήματα της κοινότητας μέσα στην οποία είναι οργανωμένα, και να βοηθούν στην λύση τους. Πρέπει να γίνουν παράγοντας συνεργασίας και κάποτε παράγοντας πίεσης πάνω στην τοπική αυτοδιοίκηση για την λύση των κοινοτικών προβλημάτων.

Σύντροφοι,

Πολλά εξαρτώνται από σας. Πρέπει να σας πω πριν τελειώσω ότι είναι μεγάλη η εκτίμηση μας για την δουλειά των στελεχών της υπαίθρου. Σας έχουμε εμπιστοσύνη, ότι όπως πάντα θα στηρίξετε και θα ενισχύσετε το οικοδόμημα της ΠΕΟ στην υπαίθρο.